

Latvijas Republikas un Svētā Krēsla divpusējās attiecības

Publicēts: 07.11.2022.

Latvijas un Svētā Krēsla attiecības ir ļoti labas. Svētais Krēsls bija viena no pirmajām valstīm, kas atzina Latvijas Republiku *de iure* – 1921. gada 10. jūnijā. 1921. gada vasarā Latvijas valdības un Baznīcas pārstāvji izstrādāja un pāvesta Pija XI laikā, 1922. gada 30. maijā noslēdza Konkordātu starp Latvijas Republiku un Svēto Krēslu, kas stājās spēkā ar ratifikācijas dokumentu apmaiņu 1922. gada 3. novembrī. Pēc Latvijas okupācijas padomju valdība 1940. gada 13. augustā paziņoja Svētajam Krēslam par diplomātisko attiecību pārtraukšanu un 24. augustā no Rīgas izraidīja pāvesta nunciju.

Svētais Krēsls neatzina Baltijas valstu inkorporāciju PSRS sastāvā un uzskatīja, ka diplomātiskās attiecības ar šīm valstīm ir pārtrauktas tikai uz laiku. Kopš 1940. gada nunciatūras Baltijas valstīs tika iekļautas oficiālajos Svētā Krēsla diplomātisko pārstāvniecību sarakstos.

Diplomātiskās attiecības starp Latviju un Svēto Krēslu atjaunotas 1991. gada 1. oktobrī.

2021. gadā, atzīmējot Latvijas Republikas un Svētā Krēsla diplomātisko attiecību simtgadi, izdota grāmata “100 gadi patiesuma un uzticēšanās garā. Diplomātiskās attiecības starp Latvijas Republiku un Svēto Krēslu”.

[Latvijas un Svētā Krēsla attiecības](#)

[Nozīmīgākās vizītes un tikšanās](#)

[Informācija par Svēto Krēslu](#)

[Romas Katoļu baznīca Latvijā](#)

DIPLOMĀTISKĀS ATTIECĪBAS

Latvijas vēstniece pie Svētā Krēsla kopš 2019. gada 19. decembra ir Elita Kuzma ar rezidenci Rīgā. Iepriekšējie Latvijas vēstnieki pie Svētā Krēsla:

Veronika Erte (2015–2019, rezidēja Rīgā un Vīnē)

Einars Semanis (2009–2015, rezidēja Varšavā un Rīgā),

Alberts Sarkanis (2003–2009, rezidēja Varšavā),

Atis Sjanīts (1998–2003, rezidēja Viļņā)

Aija Odiņa (1993–1998, rezidēja Rīgā).

Kopš 2019. gada 15. oktobra Svētā Krēsla apustuliskais nuncijs Latvijā ir arhibiskaps Petars Rajičs (*Petar Rajić*) ar rezidenci Viļņā. Nuncijs vienlaicīgi ir akreditēts arī Lietuvā un Igaunijā. Iepriekšējie apustuliskie nunciji Baltijas valstīs:

arhibiskaps Pedro Lopess Kintana (*Pedro López Quintana*), (2014–2019);

arhibiskaps Luidži Bonaci (*Luigi Bonazzi*) (2009–2014);

arhibiskaps Pēters Stefans Curbrigens (*Peter Stephan Zurbrigger*) (2001–2009),

arhibiskaps Ervīns Jozefs Enders (*Erwin Josef Ender*) (1997–2001)

arhibīskaps Husto Muljors Garsija (*Justo Mullor García*) (1992–1997).

NOZĪMĪGĀKĀS VIZĪTES UN TIKŠANĀS

2022. gada 14. martā	Ārlietu ministra Edgara Rinkēviča vizīte pie Svētā Krēsla
2021. gada 10. maijā	Valsts prezidenta Egila Levita vizīte pie Svētā Krēsla
2019. gada 21.– 23. maijā	Kardināla Pītera Turksona (Peter Turkson) vizīte Latvijā. Kardināls Pīters Turksons ir Svētā Krēsla Cilvēka integrālās attīstības veicināšanas dikastērija prefekts.
2019. gada 25. aprīlī	Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa vizīte pie Svētā Krēsla.
2018. gada 24. septembrī	Pāvesta Franciska vizīte Latvijā. Vizītes laikā notika Valsts prezidenta un pāvesta tikšanās, pāvesta uzruna sabiedrības pārstāvjiem un diplomātiskajam korpusam; ziedu nolikšana pie Brīvības; ekumeniskā tikšanās Rīgas Domā; tikšanās ar senioriem Sv. Jēkaba katedrālē un Sv. Mise Latvijas nacionālajā svētvietā Aglonā.
2017. gada 1.– 2. jūnijā	Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa oficiālā vizīte pie Svētā Krēsla. Vizītes laikā prezidents tikās ar pāvestu Francisku un Svētā Krēsla valsts sekretāru (premjeru) kardinālu Pjetro Parolinu (<i>Pietro Parolin</i>)
2016. gada 11.– 13. maijā	Svētā Krēsla Valsts sekretāra (info – premjera) kardināla Pjetro Parolina (<i>Pietro Parolin</i>) oficiālā vizīte Latvijā
2014. gada 20. septembrī	Valsts prezidenta Andra Bērziņa oficiālā vizīte pie Svētā Krēsla
2014. gada 27. aprīlī	Saeimas priekšsēdētāja Solvita Āboltiņa piedalījās pāvesta Jāņa Pāvila II un pāvesta Jāņa XXIII kanonizācijas ceremonijā Vatikānā
2013. gada 18. decembrī	Saeimas priekšsēdētājas Solvitas Āboltiņas vizīte pie Svētā Krēsla
2013. gada 19. martā	Valsts prezidents Andris Bērziņš piedalījās pāvesta Franciska inaugurācijā
2013. gada 18.–23. maijā	Latviju apmeklēja Pontifikālās Kristiešu Vienotības veicināšanas Padomes prezidents, kardināls Kurts Kohs (<i>Kurt Koch</i>)

2012. gada 20. jūnijā	Vatikānu apmeklēja Ministru prezidents Valdis Dombrovskis
2011. gada 13.–15. aprīlī	Ministru prezidenta Valda Dombrovska vizīte pie Svētā Krēsla
2010. gada 14.–15. septembrī	Ārlietu ministra Aivja Roņa vizīte pie Svētā Krēsla
2000. gada novembrī	Rīgā tika parakstīts "Latvijas Republikas un Svētā Krēsla līgums", kurš aizstāja 1922.gadā parakstīto Konkordātu starp Latviju un Svēto Krēslu, kā arī saglabāja ar Konkordātu iegūtās tiesības
2007. gada maijā	Latvijas Nacionālā Bibliotēka un Vatikāna Apustuliskā Bibliotēka parakstīja vienošanos par nozīmīgā kultūrvēsturiskā albuma "Terra Mariana" faksimilu un komentāru izdošanu

INFORMĀCIJA PAR SVĒTO KRĒSLU

Vēsturiski svarīgākais notikums Svētā Krēsla valsts ārpolitiskajā vēsturē ir 1929. gada Laterāna līguma noslēgšana ar Itāliju, ar kuru savstarpēji tika atzīta Svētā Krēsla un Itālijas karalistes neatkarība. Šajā līgumā Svētais Krēsls arī deklarēja savu pastāvīgo neitralitāti pasaules militāros un diplomātiskos konfliktos. Svētā Krēsla diplomātisko darbu vada un īsteno Valsts sekretariāts.

Svētajam Krēslam ir 180 diplomātiskās pārstāvniecības ārvalstīs, 106 misijas vada pārstāvji, kuri ir akreditēti ne vien mītnes zemē, bet arī citās valstīs vai starptautiskajās organizācijās. Svētais Krēsls kā biedrs vai novērotājs aktīvi darbojas daudzās starptautiskās un reģionālās organizācijās. Romā ir izvietotas 88 pie Svētā Krēsla akreditētās diplomātiskās misijas, un tas nozīmē, ka šīm valstīm ir divas vēstniecības šajā pilsētā, jo starp Svēto Krēslu un Itāliju noslēgtais līgums paredz, ka viena un tā pati persona nevar būt akreditēta abās valstīs. Dubulta akreditācija citā valstī, ja tā nav Itālija, ir atļauta, un nav svarīgi, vai misija ir Romā vai citviet.

ROMAS KATOĻU BAZNĪCA LATVIJĀ

Svētais Krēsls ir pilnvarojis izveidot Latvijā četras diecēzes:

Rīgas arhidiecēze: Rīgas arhibīskaps – metropolīts Zbigņevs Stankevičs, konsekrēts par bīskapu 08.08.2010.

Jelgavas diecēze: Jelgavas diecēzes bīskaps Edvards Pavlovskis, konsekrēts par bīskapu 10.09.2011.

Liepājas diecēze: Liepājas diecēzes bīskaps Viktors Stulpins, konsekrēts par bīskapu 07.09. 2013.

Rēzeknes-Aglonas diecēze: Rēzeknes-Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis, konsekrēts par bīskapu 24.06.1991.

Augstākā vietējās Baznīcas lēmēja un koordinētāja institūcija ir Latvijas Bīskapu konference, kura dibināta 1997. gada 15.novembrī. Romas Katoļu izglītības iestādes Latvijā ir Laterāna Pontifikālās Universitātes Teoloģijas institūts (Garīgais seminārs),

Laterāna Pontifikālās Universitātes Rīgas Augstākais Reliģijas Zinātņu institūts (RARZI), Rīgas Katoļu ģimnāzija, kā arī vairākas Katoļu Baznīcas dibinātas skolas citviet Latvijā – Rēzeknē, Aglonā un Liepājā.

Starptautiskas nozīmes svētvieta Latvijā ir Aglonas Bazilika un tās sakrālais laukums, kuru 1993. gadā apmeklēja pāvests Jānis Pāvils II un 2018. gadā pāvests Francisks.

2004. gada 20. decembrī Jānis Pāvils II atzina latviešu bīskapa Boļeslava Sloskāna tikumu varonību, un kopš tā brīža bīskaps B. Sloskāns tiek saukts par godināmo.

NODERĪGAS SAITES

<https://katozis.lv/>

<http://www.katedrale.lv/index.php>

<https://www.vaticannews.va/lv.html>

<https://rml.lv/>

<https://www.mfa.gov.lv/lv/latvijas-republikas-un-sveta-kresla-divpusejas-attiecibas>